

Representantforslag 21 S

(2013–2014)

fra stortingsrepresentantene Gina Knutson Barstad, Karin Andersen, Torgeir Knag Fylkesnes og Johnny Ingebrigtsen

Dokument 8:21 S (2013–2014)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Gina Knutson Barstad, Karin Andersen, Torgeir Knag Fylkesnes og Johnny Ingebrigtsen om å videreføre det viktige arbeidet for at ansatte i sykehusene skal få tilbud om full jobb

Til Stortinget

Bakgrunn

Det har vært bred enighet om å satse på heltid i helsesektoren. For å oppnå det trengs nødvendige virkemidler og at ledelsen i helseforetakene forplikter seg til oppgaven. Derfor ble det, i foretaksmøtene til de regionale helseforetakene, innført krav til sykehusene om å redusere andelen deltidsbruk med 20 prosent i 2011.

Sykehusene utlyser svært mange deltidsstillinger. Gjennom årtier har det utviklet seg en praksis i sykehusene med mange deltidsstillinger for å sikre tilgang på ekstra fleksibel arbeidskraft.

Ansatte i små stillingsbrøker har som andre behov for en hel lønning for å betale regninger og huslån. Derfor stiller de opp på ekstravakter når deres arbeidsgiver ber om det. Deltidsansatte fungerer som vikarer og til å dekke hull i turnus, og blir dermed utnyttet som en arbeidskraftsreserve, og de må selv ta regningen hvis sykehuset en dag ikke trenger arbeidskraften. Ansatte tar risikoen og får større utrygghet mens ledelsen unndrar seg sitt ansvar. På denne måten setter volumet av småstillinger seg fast i organiseringen, og blir vanskelig å få endret.

Mangelen på hele stillinger å søke på gjør det mindre attraktivt å arbeide i helsesektoren. I sammenlignbare mannsdominerte deler av offentlig sektor, som brannvesen og politi, er situasjonen en helt annen. Der får ansatte hele stillinger.

På grunn av mangelen på hele stillinger ble det i 2011 innført krav til helseforetakene om å redusere andelen deltid med minst 20 prosent i løpet av 2011. Kravet ble gjentatt for 2012 og 2013. Dette viktige arbeidet førte, ifølge helseforetakene, til fremgang, men man er langt fra i mål. For 2014 er målsettingen svakere formulert, statsrådets styringsbudskap er å «etablere heltidskultur» i motsetning til målet for 2013 som var å «tilby flere heltidsstillinger» i samarbeid med tillitsvalgte og arbeidstakerorganisasjoner.

Arbeidet som har vært gjort de senere årene har vist at helseforetakene trenger veiledning i hvordan en skal spørre om allerede ansatte og arbeidssøkende ønsker større fast stillingsbrøk, slik at flest mulig får en reell mulighet til å øke sin stillingsbrøk. Om dette krever lange frister for enkelte arbeidstakere er det naturlig å gi mulighet for det, endringer bør ta mer utgangspunkt i arbeidstakerens situasjon.

Det er viktig å vise smidighet knyttet til å få til mer heltid. Spørsmål til den enkelte ansatte om å øke sin stillingsprosent fra en måned til den neste gir ikke nødvendigvis et godt bilde av om den ansattes ønske er å arbeide i større stilling eller heltid. Korte frister kan føre til at mange takker nei fordi det er vanskelig å omstille livet så raskt.

For mange som arbeider deltid er det ikke slik at det lar seg gjøre, rent praktisk, å endre fra 70 til 100 prosent fast arbeid i løpet av noen få uker. Folk trenger tid til å omstille livet sitt, til å finne gode og praktiske løsninger for familien og hverdagen. Tilbud om nye og større stillinger må skje i nært samarbeid med tillitsvalgte, og med mest mulig fleksibilitet for de ansatte.

Beregninger fra Statistisk sentralbyrå viser at det i løpet av få år vil skje en dramatisk vekst i behovet for sykepleiere og helsefagarbeidere. Skal man lykkes med å rekruttere nok ansatte til disse avgjørende viktige velferdsoppgavene, må utfordringen møtes

med økt utdanning, gjennom å gjøre arbeidsplassene attraktive og gjennom å tilby hele stillinger.

Å fjerne kravet til å redusere andelen deltid fører ikke til mindre bruk av målinger og rapportering i hverdagen til ansatte i norske sykehus. Det vil bare føre til at ledelsen ved det enkelte sykehus og i helseforetakene ikke lenger er pålagt å sikre nok kompetent arbeidskraft, verken nå eller i fremtiden.

Det er nødvendig å ha klare krav til helseforetakene om å redusere deltidsbruken, fjerne ufrivillig deltid og om å sørge for flere hele stillinger.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre konkrete og tydelige krav om å redusere deltidsbruken i norske sykehus, og at reduksjonen må skje på en fleksibel måte i samarbeid med de ansatte.

30. januar 2014